

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
Педагогічною радою
Олександрійського
політехнічного
фахового коледжу

Протокол № 1
від 31.08.2022 р.

**ОСВІТНЯ ПРОГРАМА
ПРОФІЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ
підготовки фахового молодшого бакалавра на основі
базової загальної середньої освіти**

Галузь знань: 12 Інформаційні технології

Спеціальність: 121 Інженерія програмного забезпечення

Олександрія 2022

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ
освітньої програми профільної середньої освіти
підготовки фахового молодшого бакалавра
на основі базової загальної середньої освіти

Спеціальність 121 Інженерія програмного забезпечення

Освітньо-професійна програма: «Інженерія програмного забезпечення»

Розглянуто та схвалено на
засіданні циклової комісії
комп'ютерних дисциплін
Протокол № 6 від 24.12.2021р.
Голова циклової комісії
Мау Тетяна МАЦАК

Розглянуто та схвалено на
засіданні методичної ради
коледжу
Протокол № 4 від 19.01.2022р.
Голова методичної ради коледжу
Юрій Юрій МАКСИМЕНКО

Розглянуто та затверджено на
засіданні педагогічної ради
Олександрійського політехнічного
фахового коледжу
Протокол № 1 від 31.08.2022р.
Голова педагогічної ради коледжу
Савченко Лариса САВЧЕНКО

Введено в дію наказом директора
« 01 » вересня 2022р. № 36

Розробники:

1. Максименко Ю.В. – заступник директора з навчальної роботи, викладач, спеціаліст першої категорії.
2. Овсієнко Н.В. – завідувач відділення загальноосвітньої підготовки, викладач, спеціаліст вищої категорії.
3. Мацак Т.В. – голова циклової комісії комп'ютерних дисциплін (випускова циклова комісія спеціальності 123 Комп'ютерна інженерія), викладач, спеціаліст вищої категорії.
4. Гвоздецька В.В. – методист коледжу, спеціаліст вищої категорії, старший викладач.
5. Чуднікова Ю.В. – голова циклової комісії філології, спеціаліст вищої категорії, викладач-методист.
6. Туз В.М. – голова циклової комісії природничо-математичного циклу, спеціаліст вищої категорії.
7. Зарецький Р.М. – голова циклової комісії фізичного виховання і захисту України, спеціаліст вищої категорії.
8. Храпач В.М. – голова циклової комісії юридичних та соціально-економічних дисциплін, спеціаліст вищої категорії.

Загальні положення

Освітня програма профільної середньої освіти підготовки фахового молодшого бакалавра на основі базової загальної середньої освіти **Олександрійського політехнічного фахового коледжу** (далі – освітня програма) розроблена на виконання Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про фахову передвищу освіту», Державного стандарту базової середньої освіти, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів від 30.09.2020 №898 (далі Державний стандарт), наказу МОНУ №570 від 01.06.2018р. «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку молодших спеціалістів на основі базової загальної середньої освіти» (далі Типова освітня програма) та з урахуванням наказу МОНУ від 20.04.2018 № 406 «Про затвердження типової освітньої програми закладів загальної середньої освіти III ступеня».

Освітня програма окреслює підходи до планування й організації Коледжем єдиного комплексу освітніх компонентів для досягнення здобувачами освіти обов'язкових результатів навчання, визначених Державним стандартом..

Освітня програма **визначає:**

- загальний обсяг та структуру навчального навантаження;
- пропонує зміст окремих предметів, які мають гриф «Затверджено Міністерством освіти і науки України» і розміщені на офіційному вебсайті МОН;
- рекомендовані форми організації освітнього процесу та інструменти внутрішньої системи забезпечення якості освіти;
- вимоги до осіб, які можуть розпочати навчання за цією Освітньою програмою.

Загальний обсяг та структура навчального навантаження

Загальний обсяг навчального навантаження здобувачів профільної середньої освіти для I-II курсу складає 2660 годин.

Гранично допустиме тижневе навантаження на здобувача освіти I-II курсів у частині профільної середньої освіти складає 30 годин. Частина навчальних годин з предмета «Фізична культура» (2 години на тиждень) не враховуються при визначенні гранично допустимого тижневого навантаження здобувачів освіти.

Навчальний план розроблено відповідно до Державного стандарту. Він містить загальний обсяг навчального навантаження та тижневі години на вивчення базових предметів, вибірково-обов'язкових предметів, профільних предметів і спеціальних курсів, а також передбачає години на факультативи, індивідуальні заняття тощо.

При складанні освітньої програми та навчального плану переліки окремих предметів комбінуються з Додатку 1 та Додатку 2, які визначені наказом МОН України №570 від 01.06.2018р. «Про затвердження типової освітньої програми профільної середньої освіти закладів освіти, що здійснюють підготовку фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти».

Частину годин навчальним планом коледжу призначено для забезпечення профільного спрямування навчання. Профіль навчання сформовано коледжем відповідно до спеціальності 121 Інженерія програмного забезпечення, за якою здійснюється підготовка здобувача освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра, та з урахуванням можливостей забезпечення її якісної реалізації (Додаток А).

Зміст профілю навчання реалізується системою окремих предметів і курсів:

- базові та вибірково-обов'язкові предмети, що вивчаються на рівні стандарту;
- профільні предмети;

- курси за вибором, до яких належать спеціальні і факультативні курси.

Реалізацію змісту освіти, визначену Державним стандартом, забезпечено вибірково-обов'язковими предметами «Інформатика», «Технології: Офісні технології (модуль 1), Вступ до спеціальності (модуль 2), Хмарні технології (модуль 3)».

Модульний предмет «Технології» викладається однією дисципліною протягом трьох семестрів, починаючи з другого семестру першого курсу. Оцінювання знань здобувачів освіти передбачено за 12-бальною системою для модуля 1 (перший курс, другий семестр), за 4-бальною системою для модуля 2 та за 12-бальною системою для модуля 3. Оцінки у відомості за кожним модулем предмета «Технології» виставляються узгоджено за 12-бальною та 4-бальною системами.

В атестат про повну загальну середню освіту з предмета «Технології» вноситься середньозважена оцінка за трьома модулями за 12-бальною системою оцінювання знань здобувача освіти. У додаток до диплома фахового молодшого бакалавра вносяться дисципліни – модулі предмета «Технології», які відображені кредитом ЄКТС у навчальній освітній програмі підготовки молодшого бакалавра за фахом та у навчальному плані спеціальності з оцінкою за чотирибальною системою оцінювання.

Розподіл годин на профільні предмети визначено специфікою підготовки фахового молодшого бакалавра з інформаційних технологій, враховуючи освітні потреби здобувачів освіти, регіональні особливості, кадрове забезпечення, матеріально-технічну базу тощо.

Критерії оцінювання результатів навчання за 12-бальною та 4-бальною системами наведені в додатку Б, табл. Б-1 і табл.Б-2.

У процесі складання навчального плану враховано профіль навчання, що передбачає можливість вивчення профільних предметів у галузі знань «Інформаційні технології».

Очікувані результати навчання здобувачів освіти

Відповідно до мети та загальних цілей, окреслених у Державному стандарті, визначено завдання, які має реалізувати викладач у рамках кожної освітньої галузі. Результати навчання повинні робити внесок у формування ключових компетентностей здобувачів освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра (табл. 1).

Таблиця 1 – Базові ключові компетентності профільної середньої освіти

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
1	Спілкування державною мовою	Уміння: ставити запитання і розпізнавати проблему; міркувати, робити висновки на основі інформації, поданої в різних формах (у текстовій формі, таблицях, діаграмах, на графіках); розуміти, пояснювати і перетворювати тексти задач (усно і письмово), грамотно висловлюватися рідною мовою; доречно та коректно вживати в мовленні термінологію з окремих предметів, чітко, лаконічно та зрозуміло формулювати думку, аргументувати, доводити правильність тверджень; уникнення невірних іншомовних запозичень у спілкуванні на тематику окремого предмета; поповнювати свій словниковий запас. Ставлення: розуміння важливості чітких та лаконічних формулювань. Навчальні ресурси: означення понять, формулювання властивостей, доведення правил, теорем
2	Спілкування іноземними мовами	Уміння: здійснювати спілкування в межах сфер, тем і ситуацій, визначених чинною навчальною програмою; розуміти на слух зміст автентичних текстів; читати і розуміти автентичні тексти різних жанрів і видів із різним рівнем розуміння змісту; здійснювати спілкування у письмовій формі відповідно до поставлених завдань; використовувати у разі потреби невербальні засоби спілкування за умови дефіциту наявних мовних засобів; обирати й застосовувати доцільні комунікативні стратегії відповідно до різних потреб. Ставлення: критично оцінювати інформацію та використовувати її для різних потреб; висловлювати свої думки, почуття та ставлення; ефективно взаємодіяти з іншими усно, письмово

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		та за допомогою засобів електронного спілкування; ефективно користуватися навчальними стратегіями для самостійного вивчення іноземних мов; адекватно використовувати досвід, набутий у вивченні рідної мови та інших них предметів, розглядаючи його як засіб усвідомленого оволодіння іноземною мовою. Навчальні ресурси: підручники, словники, довідкова література, мультимедійні засоби, адаптовані іншомовні тексти.
3	Математична компетентність	Уміння: оперувати текстовою та числовою інформацією; встановлювати відношення між реальними об'єктами навколишньої дійсності (природними, культурними, технічними тощо); розв'язувати задачі, зокрема практичного змісту; будувати і досліджувати найпростіші математичні моделі реальних об'єктів, процесів і явищ, інтерпретувати та оцінювати результати; прогнозувати в контексті них та практичних задач; використовувати математичні методи у життєвих ситуаціях. Ставлення: усвідомлення значення математики для повноцінного життя в сучасному суспільстві, розвитку технологічного, економічного й оборонного потенціалу держави, успішного вивчення інших предметів. Навчальні ресурси: розв'язування математичних задач, і обов'язково таких, що моделюють реальні життєві ситуації
4	Основні компетентності у природничих науках і технологіях	Уміння: розпізнавати проблеми, що виникають у довкіллі; будувати та досліджувати природні явища і процеси; послуговуватися технологічними пристроями. Ставлення: усвідомлення важливості природничих наук як універсальної мови науки, техніки та технологій. усвідомлення ролі наукових ідей в сучасних інформаційних технологіях Навчальні ресурси: складання графіків та діаграм, які ілюструють функціональні залежності результатів впливу людської діяльності на природу
5	Інформаційно-цифрова компетентність	Уміння: структурувати дані; діяти за алгоритмом та складати алгоритми; визначати достатність даних для розв'язання задачі; використовувати різні знакові системи; знаходити інформацію та

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		оцінювати її достовірність; доводити істинність тверджень. Ставлення: критичне осмислення інформації та джерел її отримання; усвідомлення важливості інформаційних технологій для ефективного розв'язування математичних задач. Навчальні ресурси: візуалізація даних, побудова графіків та діаграм за допомогою програмних засобів.
6	Уміння вчитися впродовж життя	Уміння: визначати мету навчальної діяльності, відбирати й застосовувати потрібні знання та способи діяльності для досягнення цієї мети; організовувати та планувати свою ну діяльність; моделювати власну освітню траєкторію, аналізувати, контролювати, коригувати та оцінювати результати своєї навчальної діяльності; доводити правильність власного судження або визнавати помилковість. Ставлення: усвідомлення власних освітніх потреб та цінності нових знань і вмінь; зацікавленість у пізнанні світу; розуміння важливості вчитися впродовж життя; прагнення до вдосконалення результатів своєї діяльності. Навчальні ресурси: моделювання власної освітньої траєкторії.
7	Ініціативність і підприємливість	Уміння: генерувати нові ідеї, вирішувати життєві проблеми, аналізувати, прогнозувати, ухвалювати оптимальні рішення; використовувати критерії раціональності, практичності, ефективності та точності, з метою вибору найкращого рішення; аргументувати та захищати свою позицію, дискутувати; використовувати різні стратегії, шукаючи оптимальних способів розв'язання життєвого завдання. Ставлення: ініціативність, відповідальність, упевненість у собі; переконаність, що успіх команди – це й особистий успіх; позитивне оцінювання та підтримка конструктивних ідей інших. Навчальні ресурси: завдання підприємницького змісту (оптимізаційні задачі)
8	Соціальна і громадянська компетентності	Уміння: висловлювати власну думку, слухати і чути інших, оцінювати аргументи та змінювати думку на основі доказів; аргументувати та відстоювати свою позицію; ухвалювати аргументовані рішення в життєвих ситуаціях; співпрацювати в команді, виділяти та виконувати

№ з/п	Ключові компетентності	Компоненти
		власну роль в командній роботі; аналізувати власну економічну ситуацію, родинний бюджет; орієнтуватися в широкому колі послуг і товарів на основі чітких критеріїв, робити споживчий вибір, спираючись на різні дані. Ставлення: ощадливість і поміркованість; рівне ставлення до інших незалежно від статків, соціального походження; відповідальність за спільну справу; налаштованість на логічне обґрунтування позиції без передчасного переходу до висновків; повага до прав людини, активна позиція щодо боротьби із дискримінацією. Навчальні ресурси: завдання соціального змісту
9	Обізнаність і самовираження у сфері культури	Уміння: грамотно і логічно висловлювати свою думку, аргументувати та вести діалог, враховуючи національні та культурні особливості співрозмовників та дотримуючись етики спілкування і взаємодії; враховувати художньо-естетичну складову при створенні продуктів своєї діяльності (малюнків, текстів, схем тощо). Ставлення: культурна самоідентифікація, повага до культурного розмаїття у глобальному суспільстві; усвідомлення впливу окремого предмета на людську культуру та розвиток суспільства. Навчальні ресурси: математичні моделі в різних видах мистецтва
10	Екологічна грамотність і здорове життя	Уміння: аналізувати і критично оцінювати соціально-економічні події в державі на основі різних даних; враховувати правові, етичні, екологічні і соціальні наслідки рішень; розпізнавати, як інтерпретації результатів вирішення проблем можуть бути використані для маніпулювання. Ставлення: усвідомлення взаємозв'язку окремого предмета та екології на основі різних даних; ощадне та бережливе відношення до природних ресурсів, чистоти довкілля та дотримання санітарних норм побуту; розгляд порівняльної характеристики щодо вибору здорового способу життя; власна думка та позиція до зловживань алкоголю, нікотину тощо. Навчальні ресурси: ні проєкти, завдання соціально-економічного, екологічного змісту; задачі, які сприяють усвідомленню цінності здорового способу життя.

Такі ключові компетентності, як уміння вчитися, ініціативність і підприємливість, екологічна грамотність і здоровий спосіб життя, соціальна та громадянська компетентності формуються відразу засобами всіх предметів. Виокремлення в програмах таких наскрізних ліній ключових компетентностей, як «Екологічна безпека й сталий розвиток», «Громадянська відповідальність», «Здоров'я і безпека», «Підприємливість і фінансова грамотність» спрямоване на формування в здобувачів освіти здатності застосовувати знання й уміння в реальних життєвих ситуаціях (табл. 2).

Наскрізнi лінії є засобом інтеграції ключових і загально предметних компетентностей, окремих предметів та предметних циклів; їх необхідно враховувати при формуванні освітнього середовища.

Наскрізнi лінії є соціально значимими надпредметними темами, які допомагають формуванню в здобувачів освіти уявлень про суспільство в цілому, розвивають здатність застосовувати отримані знання в різних ситуаціях.

Таблиця 2 – Характеристика наскрізних ліній

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
Екологічна безпека й сталий розвиток	Формування у здобувачів освіти соціальної активності, відповідальності та екологічної свідомості, готовності брати участь у вирішенні питань збереження довкілля і розвитку суспільства, усвідомлення важливості сталого розвитку для майбутніх поколінь. Проблематика наскрізної лінії реалізується через завдання з реальними даними про використання природних ресурсів, їх збереження та примноження. Аналіз цих даних сприяє розвитку бережливого ставлення до навколишнього середовища, екології, формуванню критичного мислення, вміння вирішувати проблеми, критично оцінювати перспективи розвитку навколишнього середовища і людини. При цьому є можливим проведення занять на відкритому повітрі.
Громадянська відповідальність	Сприяє формуванню відповідального члена громади і суспільства, що розуміє принципи і механізми функціонування суспільства. Ця наскрізна лінія освоюється в основному через колективну діяльність (дослідницькі роботи, роботи і групи, проекти тощо), яка поєднує окремі предмети між собою і розвиває в учнів готовність до співпраці, толерантності щодо різноманітних способів діяльності і думок.

Наскрізна лінія	Коротка характеристика
	Викладач повинен сприяти формуванню у здобувачів освіти толерантного ставлення до товаришів, порядності, чесності.
Здоров'я і безпека	Завданням наскрізної лінії є становлення учня як емоційно стійкого члена суспільства, здатного вести здоровий спосіб життя і формувати навколо себе безпечне життєве середовище. Реалізується через завдання з реальними даними про безпеку і охорону здоров'я (текстові завдання, пов'язані з середовищем дорожнього руху, рухом пішоходів і транспортних засобів). Варто звернути увагу на проблеми, пов'язані із ризиками для життя і здоров'я. Вирішення проблем, знайдених з «ага-ефектом», пошук оптимальних методів вирішення і розв'язування задач тощо, здатні викликати в учнів чимало радісних емоцій.
Підприємливість і фінансова грамотність	Наскрізна лінія націлена на розвиток лідерських ініціатив, здатність успішно діяти в технологічному швидкозмінному середовищі, забезпечення кращого розуміння учнями практичних аспектів фінансових питань (здійснення заощаджень, інвестування, запозичення, страхування, кредитування тощо). Ця наскрізна лінія пов'язана з розв'язуванням практичних завдань щодо планування господарської діяльності та реальної оцінки власних можливостей, складання сімейного бюджету, формування економного ставлення до природних ресурсів.

Вимоги та форми здобуття профільної середньої освіти. Профільна середня освіта здобувається за умови наявності базової середньої освіти.

Форми організації освітнього процесу визначаються закладом освіти самостійно відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в коледжі», затвердженого в установленому законодавством порядку.

Логічна послідовність вивчення предметів розкривається у відповідних програмах.

Рекомендовані форми організації освітнього процесу.

Основними формами організації освітнього процесу є типи навчальних занять, що забезпечують:

- формування компетентностей;
- розвиток компетентностей;
- перевірку та/або оцінювання досягнення компетентностей;
- корекцію основних компетентностей.

Формами організації освітнього процесу можуть бути комбіноване заняття, екскурсії, віртуальні подорожі, заняття-семінари, конференції, форуми, брифінги, квести, інтерактивні заняття (заняття-«суд», заняття-дискусія, заняття з навчанням одних здобувачів освіти іншими), інтегровані заняття, проблемні заняття, відеозаняття, ділові ігри тощо.

Форми організації освітнього процесу можуть уточнюватись та розширюватись у змісті окремих предметів за умови виконання вимог Державного стандарту та окремих предметів протягом навчального року.

Вибір форм і методів навчання викладач визначає самостійно, враховуючи конкретні умови роботи, забезпечуючи водночас досягнення конкретних очікуваних результатів, зазначених у навчальних програмах окремих предметів.

Для здобувачів освіти, які готуються скласти заліки або іспити, можливе проведення оглядових консультацій, що виконують коригувальну функцію, допомагаючи здобувачам освіти зорієнтуватися в змісті окремих предметів.

Консультація будується за принципом питань і відповідей.

Перевірка та/або оцінювання досягнення компетентностей, крім навчального заняття, може здійснюватися у формі співбесіди, захисту практичних та лабораторних робіт, представлення презентацій, тощо.

Опис та інструменти системи внутрішнього забезпечення якості освіти

Система внутрішнього забезпечення якості складається з таких компонентів:

- кадрове забезпечення освітньої діяльності;
- навчально-методичне забезпечення освітньої діяльності;
- матеріально-технічне забезпечення освітньої діяльності;
- якість проведення занять;
- моніторинг досягнення здобувачами освіти результатів навчання (компетентностей).

Завдання системи внутрішнього забезпечення якості освіти:

- оновлення методичної бази освітньої діяльності;

- контроль за виконанням навчальних планів та освітньої програми, якістю знань, умінь і навичок здобувачів освіти, розробка рекомендацій щодо їх покращення;
- моніторинг та оптимізація соціально-психологічного середовища закладу освіти;
- створення необхідних умов для підвищення фахового кваліфікаційного рівня педагогічних працівників.

Освітня програма схвалюється педагогічною радою коледжу та затверджується наказом директора, оприлюднюється на офіційному веб-сайті Олександрійського політехнічного фахового коледжу.

На підставі затвердженої Освітньої програми профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів на основі базової загальної середньої освіти розробляється навчальний план, який конкретизує організацію освітнього процесу в коледжі та інтегрується з навчальним планом за освітньо-професійною програмою.

ПЕРЕЛІК

предметів профільної середньої освіти для підготовки фахових молодших бакалаврів
на основі базової загальної середньої освіти

Галузь знань: 12 Інформаційні технології

Спеціальність: 121 Інженерія програмного забезпечення

№	Навчальні предмети	Кількість годин
Базові предмети		1015
1	Українська мова	140
2	Українська література	140
3	Зарубіжна література	70
4	Іноземна мова	140
5	Математика	210
6	Фізична культура (з факультативом)	210
7	Захист України	105
Вибірково-обов'язкові предмети:		834
8	Інформатика	80
9	Технології	130
9.1	Офісні технології (модуль 1)	64
9.2	Вступ в спеціальність (модуль 2)	34
9.3	Хмарні технології (модуль 3)	32
Історія: Україна і світ:		212
10	Історія України	102
11	Історія України (спеціальний курс)	32
12	Всесвітня історія	78
Природничі науки:		342
13	Фізика і астрономія	102
14	Біологія	90
15	Географія	60
16	Хімія	60
17	Екологія (основи екології)	30
Громадянська освіта		70
18	Основи правознавства	30
19	Економічна теорія	40
Профільні предмети і спецкурси:		332
20	Основи програмування та алгоритмічні мови	128
21	Архітектура комп'ютера	68
22	Лінійна алгебра і аналітична геометрія	60
23	Чисельні методи	50
24	Безпека життєдіяльності	26
Додаткові години		479
Всього до фінансування		2660

Таблиця Б-1 - Критерії оцінювання навчальних досягнень за 12-бальною системою оцінювання

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
I. Початковий	1	Здобувач освіти розрізняє об'єкти вивчення
	2	Здобувач освіти відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення
	3	Здобувач освіти відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання
II. Середній	4	Здобувач освіти з допомогою викладача відтворює основний навчальний матеріал, може повторити за зразком певну операцію, дію
	5	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило
	6	Здобувач освіти має розуміння основних положень навчального матеріалу. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком
III. Достатній	7	Здобувач освіти правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії
	8	Знання здобувача освіти є достатніми, він застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами, робити висновки, загалом контролює власну діяльність. Відповідь його логічна, хоч і має неточності
	9	Здобувач освіти добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією
IV. Високий	10	Здобувач освіти має повні, глибокі знання, здатний використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення
	11	Здобувач освіти має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, уміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми
	12	Здобувач освіти має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Уміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення

Таблиця Б-2 - Критерії оцінювання навчальних досягнень за 4-бальною системою оцінювання

Рівні навчальних досягнень	Бали	Загальні критерії оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти
Незадовільний	2	Здобувач освіти має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення; відтворює частину навчального матеріалу; з допомогою викладача виконує елементарні завдання
Задовільний	3	Здобувач освіти відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять, сформулювати правило. Відповідь здобувача освіти загалом правильна, але недостатньо осмислена. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
Добрий	4	Знання здобувача освіти є достатніми; застосовує знання в стандартних ситуаціях, уміє аналізувати й систематизувати інформацію; намагається встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами; вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, використовує загальновідомі докази; загалом контролює власну діяльність. Відповідь здобувача освіти логічна, хоч і має неточності
Відмінний	5	Здобувач освіти має повні, систематизовані та гнучкі знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм; аргументовано використовує їх у практичній діяльності та залучає до вирішення різних ситуацій. Уміє самостійно користуватися джерелами інформації, знаходити та аналізувати її; узагальнювати опанований матеріал; ставити і розв'язувати проблеми